Lietas arhīva Nr. CA-2008-17/8
ECLI:LV:RAT:2017:1211.C33616516.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Sarmīte Vamža
tiesnese Lelde Grauda
tiesnesis Uldis Danga
ar tiesas sēžu sekretāri Olgu Ozolu
piedaloties zvērinātiem advokātiem Andrim Zaviļeiskim un Inesei Kukainei
2017.gada 11.decembrī atklātā tiesas sēdē, Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. A/ (pirms prasītāja aizstāšanas- /pers. A1/) prasībā pret /pers. B/ par ceļa servitūta izbeigšanu, apgrūtinājuma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā un pienākuma uzlikšanu atbrīvot nekustamo īpašumu no uzstādītā žoga sakarā ar /pers. A1/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2017.gada 24.februāra spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2016.gada 7.jūnijā /pers. A1/ (turpmāk prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk atbildētājs) par ceļa servitūta izbeigšanu, apgrūtinājuma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā un pienākuma uzlikšanu atbrīvot nekustamo īpašumu no uzstādītā žoga.

Prasības pieteikumā norādīts, ka nekustamo īpašumu "/adrese/, prasītāja ieguvusi, pamatojoties uz 2013.gada 15.oktobra noslēgtu Pirkuma līgumu, ar grozījumiem 2014.gada 18.februārī un prasītājas īpašuma tiesības reģistrētas Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Allažu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs A/.

Saskaņā ar Siguldas novada domes 2013.gada 15.maija lēmumu Nr.10 un noslēgtu vienošanos ar atbildētāju nekustamajā īpašumā /adrese/pirmajā zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs B/, par labu nekustamajam īpašumam ar adresi: /adrese/ kadastra apzīmējums /numurs C/, tika nodibināts ceļa servitūts.

Pamatojoties uz 2014.gada 27.janvāra līgumu par ceļa servitūta nodibināšanu un Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2014.gada 11.februāra lēmumu, prasītājas nekustamajam īpašumam /adrese/ kas sastāv no divām zemes vienībām ar kopējo platību 12,18 ha: zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs D/- platība 7,61 ha, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs E/- /platība/ reģistrēts Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Allažu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, ar kadastra numuru /numurs F/, tika veikts ieraksts par apgrūtinājumu un nostiprināts ceļa servitūts zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs B/.

Prasītājas nekustamajam īpašumam Zemesgrāmatu apliecības III daļas 1.iedaļā veikts arī ieraksts par apgrūtinājumu - ceļa servitūta platums punktā "A" 5,7m, punktā "B" 4,1m, garums 41,15m, kopējā platība 183 kv.m. un tas nostiprināts par labu nekustamajam īpašumam /adrese/ Allažu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs G/.

Atbildētāja zemes gabals /adrese/ robežojas ar prasītājai piederošo nekustamo īpašumu/adrese/Lai nokļūtu nekustamajā īpašumā /adrese/tika un tiek izmantots izveidots braucamais ceļš atbildētāja nekustamā īpašuma pagalmā, kas savienojas ar valsts nozīmes ceļu, bet servitūta ceļš caur īpašumu /adrese/ netiek izmantots un tas tikai formāli apgrūtina kalpojoša nekustamā īpašuma izmantošanu paredzētajiem mērķiem (lauksaimniecībā izmantojamā zeme).

Minētos apstākļus apstiprina prasības pieteikumam pielikumā pievienotie fotouzņēmumi un grafiskie plāni, bez tam, atbildētājs savu nekustamo īpašumu norobežojis ar žogu, kas uzstādīts, pārkāpjot īpašuma robežas, aiz robežzīmes, tādējādi, žogs faktiski novietots uz prasītājai piederošā zemes gabala.

Labprātīgi atbildētājs nevēlas risināt jautājumu par īpašumu robežu sakārtošanu, kā arī nav iespējams panākt vienošanos par ceļa servitūta dzēšanu.

Prasītājas un atbildētāja īpašumi savā starpā neatrodas tādā stāvoklī, ka kalpojošais īpašums patiesi varētu nest valdošajam no servitūta gaidāmo labumu. Turklāt, atbildētājs šīs savas tiesības izmanto ļaunprātīgi – iežogojot viņam nepiederoša zemes gabala daļu no prasītājai piederošā īpašuma.

Augstākās tiesas prakses apkopojumā "Par tiesu praksi lietās, kas izriet no servitūtu tiesībām", kas apstiprināts ar Senāta Civillietu departamenta tiesnešu un Civillietu tiesu palātas tiesnešu kopsēdes 2006.gada 22.decembra lēmumu, norādīts, ka servitūts dod labumu valdošajam nekustamajam īpašumam un tā izlietotajam (Civillikuma 1135.pants). Jēdzieni "labums servitūta izlietotajam" un "taisnprātība, saudzot kalpojošo īpašumu" vērtējami objektīvi, nesaistot tos ar subjektīvām personu interesēm. Servitūtu, kas nodibināts likumā paredzētā kārtībā un nostiprināts zemesgrāmatā, tiesa var atcelt, ja grozījušies apstākļi un zudusi nepieciešamība valdošajam nekustamajam īpašumam izlietot servitūta nodibinājumā paredzēto lietojuma tiesību, t.i., servitūts vairs nekalpo valdošā nekustamā īpašuma labumam, kura dēļ tas bija nodibināts. Atceļot zemesgrāmatā nostiprinātu servitūta tiesību, nepieciešams dzēst zemesgrāmatas nostiprinājuma ierakstu.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 927., 1039.-1041., 1237., 1238.pantu, lūdz tiesu: 1) atcelt un dzēst nekustamā īpašuma /adrese/ kadastra numurs /numurs B/, III daļas 1.iedaļā atzīmi Nr.2.1. par ierakstu: "Nostiprināts ceļa servitūts zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs B/. Ceļa servitūta platums punktā "A" 5,7m, punktā "B" 4,1m, garums 41,15m, kopējā platība 183kv.m. un tas nostiprināts par labu nekustamajam īpašumam /adrese/Nr./numurs G/."; 2) uzlikt par pienākumu atbildētājam atbrīvot no uzstādītā žoga prasītājai piederošo nekustamo īpašumu - zemes gabalu /adrese/ ievērojot uzmērīšanas robežlīnijas; 3) piedzīt no atbildētāja visus tiesas izdevumus.

Par celto prasību atbildētājs iesniedza paskaidrojumus, kuros norādīts, ka prasības pieteikumam atbildētājs nepiekrīt.

Ceļa servitūts nodibināts par labu nekustamajam īpašumam /adrese/ kadastra apzīmējums /numurs H/, saskaņā ar 2014.gada 27.janvārī noslēgto līgumu par ceļa servitūta nodibināšanu Nr.2014/64 starp atbildētāju un Siguldas novada domi.

Savukārt Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Allažu pagasta nodalījumā/numurs/III daļas 1.iedaļa ir nostiprināts ceļa servitūts zemes vienībai

ar kadastra apzīmējumu /numurs I/. Ceļa servitūta platums punktā "A" 5,7 m, punktā "B"4,1 m, garums 41,14 m, kopējā platība 183 kv.m par labu nekustamam īpašumam/adrese/nodalījuma Nr./numurs G/.

Neatbilst patiesībai prasības pieteikumā norādītais, ka servitūta ceļš caur īpašumu /adrese/netiek izmantots un tas tikai formāli un nepamatoti apgrūtina kalpojošā nekustamā īpašuma izmantošanu paredzētajiem mērķiem (lauksaimniecības izmantojamā zeme). Servitūta ceļš tiek izmantots. Pa servitūta ceļu atbildētājs uz sev piederošo īpašumu nepieciešamības gadījumā atgādā ar smago transportu būvmateriālus, visu dārza uzturēšanai nepieciešamo, t.sk. kūtsmēslus, melnzemi, kurināmo, t.sk. malku. Bieži vasaras laikā atbildētājam ir jāpieved ūdens, jo akā krītas ūdens līmenis. Izmantot /adrese/pagalmu nav iespējams.

Smagā tehnika tur nevar iebraukt, jo pagalma platība ir par mazu, lai tur apgrieztos. Žogs, kas atrodas uz servitūta ceļa starp abiem īpašumiem ir transformējams un nepieciešamības gadījumā žogā var izveidot iebraucamu vietu.

Nav pamatots prasības pieteikumā minētais, ka atbildētājs žogu uzstādījis, pārkāpjot īpašuma robežas aiz robežzīmes, līdz ar to žogs faktiski esot novietots uz prasītājai piederošā zemes gabala.

Atbildētājs sazinājās ar SIA „Meridiāns 24" sertificēto mērnieci, kas uzstādīja robežzīmes. Mērniece informēja, ka robežzīmes ir uzstādītas pareizi, atbilstoši Ministru Kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.1019 „Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" 50.1 punktā un attiecīgi 4.pielikuma 3.tabulā norādītā kārtībā, kas nosaka, ka lauku apvidū robežzīmes uzstādīšanas pieļaujamās atšķirības var svārstīties 40 cm robežās.

Atbildētājs nav pieļāvis ļaunprātīgu savu tiesību izmantošanu, servitūta tiesības atbildētājs izmanto taisnprātīgi atbilstoši Civillikuma normās noteikto. Turpretī pati prasītāja ir pieļāvusi Civillikuma 1140.panta pārkāpumu.

Kā redzams no fotogrāfijām, prasītāja atbildētājam radīja šķēršļus servitūta ceļa izmantošanai, uzveļot ar smago tehniku uz servitūta ceļa laukakmeņus.

Prasītāja prasības pieteikumā atsaucas uz Augstākās tiesas 2006.gada tiesu prakses apkopojumu "Par tiesu praksi lietās, kas izriet no servitūta tiesībām". Prasītāja pareizi norāda uz tiesu prakses apkopojumā minēto sekojošo atziņu: "Servitūtu, kas nodibināts likumā paredzētā kārtībā un nostiprināts zemesgrāmatā, tiesa var atcelt, ja grozījušies apstākļi un zudusi nepieciešamība valdošajam nekustamajam īpašumam izlietot servitūta nodibinājumā paredzēto lietojuma tiesību, t.i. servitūts vairs nekalpo valdošā nekustamā īpašuma labumam, kura dēļ tas bija nodibināts."

Uz šo brīdi apstākļi, salīdzinājumā ar laika posmu 2014.gada 11.februārī, kad servitūta tiesības bija nodibinātas un ierakstītas zemesgrāmatā, nav grozījušies.

Ar Rīgas rajona tiesas 2017.gada 24.februāra spriedumu tiesa nosprieda prasību apmierināt daļēji. Uzlikt par pienākumu /pers. B/, personas kods /personas kods/, līdz 2017.gada 1.maijam atbrīvot no uzstādītā žoga /pers. A1/, personas kods /personas kods/, piederošo nekustamo īpašumu - zemes gabalu /adrese/ zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs B/, ievērojot uzmērīšanas robežlīnijas. /pers. A1/ prasību daļā ar kuru lūgts atcelt un dzēst nekustamā īpašuma /adrese/Nr./numurs/numurs /numurs B/, III daļas 1.iedaļā atzīmi Nr.2.1. par ierakstu: "Nostiprināts ceļa servitūts zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs B/. Ceļa servitūta platums punktā "A" 5,7m, punktā "B" 4,1m, garums 41,15m, kopējā platība 183kv.m. un tas nostiprināts par labu nekustamajam īpašumam/adrese/Nr./numurs G/", noraidīt. Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A1/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus – samaksāto valsts nodevu 71,14 *euro*. Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesas izdevumus – ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,56 *euro*, to samaksu veicot kontā: saņēmējs – Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde – Valsts kase BIC kods TRELLV22, mērķis – "EKK 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C33616516". Piedzīt no /pers. A1/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesas izdevumus – ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 0,86 *euro*, to samaksu veicot kontā: saņēmējs – Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde – Valsts kase BIC kods TRELLV22, mērķis – "EKK 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C33616516". Noteikt /pers.A/ un /pers. A1/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesas izdevumu samaksai. Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā.

Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1231.panta 3.punktu, 1237., 1238.pantu atzina, ka lietas iztiesāšanas gaitā nav konstatēts neviens no minētajās tiesību normās norādītajiem servitūta izbeigšanās apstākļiem. Atbildētājs, kā servitūta izlietotājs, prasību neatzīst, tādējādi nepaužot vēlēšanos atteikties no servitūta ne noteikti ar līgumu, ne klusējot.

Tiesa konstatēja, ka prasītāja, iekļaujot prasības pieteikumāAugstākās tiesas Prakses apkopojuma secinājumus, tos izvēlējusies selektīvi, neaplūkojot kopsakarā ar pārējiem secinājumiem, kas novedis pie to nepareizas interpretācijas. Tā, saskaņā ar Prakses apkopojuma secinājumu 15.punktu, uz kuru prasītāja atsaucas savos paskaidrojumos tiesas sēdē, nav nepieciešams nodibināt braucamā ceļa servitūtu, ja pastāv iespēja valdošajā nekustamajā īpašumā iebraukt pa citu ceļu. Ja nav konstatēta valdošā nekustamā īpašuma nepieciešamība servitūtu nodibināt, tad noraidāma servitūta nodibināšanas prasība.

Tā kā prasība nav celta par servitūta nodibināšanu, prasītājas atsauci uz šo Prakses apkopojuma secinājumu punktu tiesa vērtēja kā nepamatotu, vienlaikus secinot, ka prasītāja, lai arī iekļaujot prasības pieteikumā atsauci uz to, faktiski ignorē Prakses apkopojuma secinājumu 17.punktu, saskaņā ar kuru servitūtu, kas nodibināts likumā paredzētā kārtībā un nostiprināts zemesgrāmatā, tiesa var atcelt, ja grozījušies apstākļi un zudusi nepieciešamība valdošajam nekustamajam īpašumam izlietot servitūta nodibinājumā paredzēto lietojuma tiesību, t.i., servitūts vairs nekalpo valdošā nekustamā īpašuma labumam, kura dēļ tas bija nodibināts. Lietas izskatīšanas gaitā nav nodibināti tādi fakti, kas apstiprinātu, ka grozījušies apstākļi un zudusi nepieciešamība valdošajam nekustamajam īpašumam izlietot servitūta nodibinājumā paredzēto lietojuma tiesību.

Kā iepriekš, tiesa konstatējusi, tad strīdus servitūts ir nodibināts likumā noteiktajā kārtībā un nostiprināts zemesgrāmatā, līdz ar to šāda servitūta atcelšanai nepieciešams konstatēt apstākļu pārgrozījumu un nepieciešamības izbeigšanos valdošajam nekustamajam īpašumam izlietot servitūta nodibinājumā paredzēto lietojuma tiesību. Tiesas ieskatā šāds gadījums varētu būt, piemēram, transformējot lauksaimniecībā izmantojamo zemi par meža zemi, kas mainītu nepieciešamību regulārai piekļuvei tai.

Tiesa atzina, ka nepamatota ir atbildētāja atsauce uz apstākli, ka ceļa servitūts kā tāds sācis kalpot no 1982.gada. Šim apstāklim nav nozīmes konkrētā strīda izšķiršanā, jo ceļa izlietošana uzskatāma par lietojumu, bet ne tiesību valdījumu.

Attiecībā uz prasītājas norādīto, ka vēsturiski servitūtu noteikusi Siguldas novada dome ar lēmumu, kas pamatots ar atbildētāja iesniegumu, tiesa uzskatīja, ka šādā gadījumā prasītājai bija tiesības apstrīdēt šo lēmumu kā administratīvu aktu, ja viņa tam nepiekrita. Tāds apstāklis, ka viņai lēmums nebija zināms, var būt par pamatu prasībai atjaunot pārsūdzības termiņu, nevis prasībai atcelt servitūtu. Analoģisku secinājumu izdarījis Augstākās tiesas Senāts spriedumā lietā SKC-731/2005, kurā atzinis, ka pašvaldības nevēlota lēmuma pieņemšana nav pamats prasības apmierināšanai par servitūta atcelšanu, jo prasītājs nebija pārsūdzējis pašvaldības lēmumu likumā paredzētā kārtībā un termiņā.

Atsaucoties uz Civillikuma 1135.un 1146.pantu, tiesa secināja, ka servitūta nepieciešamība, īpašuma funkcionalitātes nodrošināšana un prasītājas norādītais īpašuma lietotāja ērtības ir kritēriji servitūta nodibināšanai ar tiesas spriedumu, nevis tās nodibināšanas pamatotības izvērtēšanai, iztiesājot prasību par servitūta izbeigšanu. Novērtējot strīdus servitūtu, tiesa secināja, ka tas ir ticis noteikts pēc iespējas saudzīgi attiecībā uz kalpojošo nekustamo īpašumu. No tiesai iesniegtajiem grafiskajiem attēliem redzams, ka servitūts novietots gar kalpojošā un valdošā īpašuma robežu, nešķērso kalpojošo īpašumu, lai arī izvietots uz 2005.gada eksplikācijā apzīmētās kā lauksaimniecībā izmantojamās zemes, tomēr

tajā tās daļā, kas apzīmēta kā gamības, nevis aramzemes.

Attiecībā par pienākuma uzlikšanu atbildētājam atbrīvot no uzstādītā žoga prasītājai piederošo zemes gabalu, tiesa atzina, ka prasība apmierināma. Tiesa atzina, ka nav nekāda pamata uzskatīt, ka attēlos redzamā kupica kā robežpunkts apvidū būtu nobīdīts par 40 cm, pie kam tieši atbildētāja zemes gabala pusē, un šis apstāklis dotu jebkādu pamatu uzstādīt žogu prasītājas zemesgabala daļā.

Par tiesas spriedumu prasītāja iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka pārsūdz spriedumu prasības noraidītajā daļā.

Apelatore norāda, ka nekustamo īpašumu/adrese/ieguvusi jau ar ceļa servitūta apgrūtinājumu. Izvērtējot servitūta nodibināšanas pamatojumu apelatore secinājusi, ka tas neatbilst Civillikuma Lietu tiesību ceturtās daļas noteikumiem.

Atbilstoši Augstākās tiesas prakses apkopojuma "Par tiesu praksi lietās, kas izriet no servitūtu tiesībām" norādītajam: servitūta tiesības nodibināšanas pamatojums ir vajadzība nodrošināt valdošo īpašumu ar labumu (Civillikuma 1135. un 1146.pants), kas nepieciešams valdošā īpašuma normālai funkcionēšanai. Ja šāda nepieciešamība atkrīt, jo ir izmainījušies apstākļi, piemēram, ir radusies iespēja izmantot citu vispārējas nozīmes ceļu, kas izbūvēts no jauna, tad tas varētu būt atceļošs nosacījums agrāk zemesgrāmatā nostiprinātam servitūtam, jo ir zudusi saistība starp valdošo un kalpojošo nekustamo īpašumu. Ja nav panākta vienošanās par to, tad servitūta tiesību var atcelt tikai ar tiesas spriedumu.

Ievērojot šo judikatūras atziņu, secināms, lai pastāvētu reālservitūts, it īpaši ceļa servitūta vajadzība, ir jākonstatē saistība starp valdošo un kalpojošo nekustamo īpašumu, tas ir, piekļūšanas iespēja caur kalpojošo īpašumu pie valdošā īpašuma, pie kam, tai jābūt vienīgai iespējai kā tur nokļūt. Līdz ar ko, ja ir iespēja piekļūt pie valdošā īpašuma neapgrūtinot kalpojošo īpašumu, ceļa servitūta nepieciešamība ir izbeigusies. No kā arī secināms, ka ceļa servitūta nodibināšanas pamats var būt tikai nokļūšanas nepieciešamība.

Šāds secinājums ir atspoguļots arī apkopojuma 15.punktā: servitūta nodibināšanas prasība noraidāma, ja nav konstatēta valdošā nekustamā īpašuma nepieciešamība servitūtu nodibināt. Nav nepieciešams nodibināt braucamā ceļa servitūtu, ja pastāv iespēja valdošajā nekustamajā īpašumā iebraukt pa citu ceļu.

Neapstrīdot faktu, ka strīdus ceļa servitūts ir nodibināts atbilstoši Civillikuma 1231.panta 3.punkta noteikumiem, tas ir, pamatojoties uz abu īpašumu īpašnieku savstarpējo vienošanos, ievērojot judikatūras atziņas, ir konstatējams, ka strīdus ceļa servitūts ir nodibināts bez atbilstošas vajadzības. Ievērojot, ka prasītāja nebija strīdus servitūta nodibināšanas līguma puse, konstatējot servitūta nodibināšanas tiesisko apstākļu neesamību, ir pamts lūgt to atcelt tiesas ceļā. Neapgrūtinot prasītājai piederošo īpašumu, pie atbildētājam piederošā īpašuma var piekļūt no dažādām pusēm, tai skaitā arī no valsts nozīmes ceļa, kas iet gar atbildētāja īpašumu un uz kuru ir izveidota iebrauktuve.

Par apelācijas sūdzību atbildētājs iesniedza paskaidrojumus, kuros norāda, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 18.septembra protokollēmumu prasītāja /pers. A1/ aizstāta ar tās tiesību pārņēmēju /pers. A/.

Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzējas pārstāvis zvērināts advokāts A.Zaviļeiskis prasību un apelācijas sūdzību uzturēja atbilstoši tajās norādītiem argumentiem, lūdza prasību apmierināt.

Atbildētājas pārstāve zvērināta advokāte I.Kukaine tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina, lūdza to noraidīt. Sniedza paskaidrojumus atbilstoši rakstveidā iesniegtajiem paskaidrojumiem.

Motīvu daļa

Noklausoties pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudot un novērtējot lietas materiālus kopumā, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība noraidāma.

Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ja tiesa izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams un pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai.

Vienlaikus Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka prasītājas apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nedod pamatu pārskatīt pirmās instances tiesas sprieduma motīvus un prasību apmierināt.

Prasība par ceļa servitūta izbeigšanu pamatota uz Civillikuma 1237.pantu, kurā noteikti servitūta izbeigšanās pamati.

Saskaņā ar Civilikuma 1237.pantu, kā personālie, tā reālservitūti izbeidzas: 1) ar atteikšanos no tiem; 2) ar tiesības un pienākuma sakritumu vienā personā; 3) ar kalpojošās vai valdošās lietas bojā eju; 4) ar atceļoša nosacījuma iestāšanos vai termiņa notecējumu; 5) ar izpirkumu; 6) ar noilgumu.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka lietā nav konstatējams neviens no minētajā tiesību normā norādītajiem servitūta izbeigšanas apstākļiem.

Prasība par ceļa servitūta izbeigšanu pamatota arī uz Civillikuma 1238.pantu, kas nosaka, ka atteikties no piederoša servitūta var vai nu noteikti ar līgumu, ar kuru servitūta izlietotājs pārved to atpakaļ uz kalpojošās lietas īpašnieku, vai klusējot, ar to, ka servitūta izlietotājs piekrīt tādai kalpojošās lietas īpašnieka darbībai, ar kuru servitūtu izlietošana nav savienojama.

Konkrētajā gadījumā atbildētājs, kā servitūta izlietotājs, neatzīst prasību par ceļa servitūta izbeigšanu.

Augstākās tiesas apkopojuma "Par tiesu praksi lietās, kas izriet no servitūta tiesībām" 17.punktā noteikts, ka servitūtu, kas nodibināts likumā noteiktā kārtībā un nostiprināts zemesgrāmatā, tiesa var atcelt, ja grozījušies apstākļi un zudusi nepieciešamība valdošajam nekustamajam īpašumam izlietot servitūta nodibinājumā paredzēto lietojuma tiesību, t.i. servitūts vairs nekalpo valdošā nekustamā īpašuma labumam, kura dēļ tas bija nodibināts.

Civillietu tiesas kolēģija lietā nekonstatē tādus apstākļus, kas būtu izmainījušies laika posmā no strīdus ceļa servitūta nodibināšanas līdz prasības celšanai un kuru dēļ būtu atkritusi nepieciešamība nodrošināt valdošo īpašumu ar labumu tā normālai funkcionēšanai.

Lietā nav iegūti pierādījumi prasītājas apgalvojumam apelācijas sūdzībā, ka strīdus ceļa servitūts nodibināts bez atbilstošas vajadzības, jo pie atbildētājam piederošā īpašuma var piebraukt no dažādām pusēm.

Lietā noskaidrots, ka pa servitūta ceļu atbildētājs uz sev piederošo īpašumu atgādā ar smago transportu būvmateriālus, visu dārza uzturēšanai nepieciešamo, t.sk. kūtsmēslus, melnzemi, kurināmo, t.sk. malku. Bieži vasaras periodos atbildētājam ir jāpieved ūdens, jo akā krītas ūdens līmenis. Izmantot /adrese/pagalmu nav iespējams. Smagā tehnika tur nevar iebraukt, jo pagalma platība ir par mazu, lai tur apgrieztos.

Lietas izskatīšanas gaitā netika konstatēti apstākļi, ka strīdus ceļa servitūts nodibināts bez atbilstošas vajadzības vai arī, ka ceļa servitūta nepieciešamība būtu izbeigusies.

Pie šādiem apstākļiem apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nevar būt par pamatu prasības apmierināšanai.

Pirmās instances tiesa vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus un pamatoti prasību noraidījusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Tā kā prasība pirmās instances tiesā tika apmierināta daļēji, no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenama pie prasības celšanas samaksātā valsts

nodeva 71,14 EUR.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pirmās instances tiesā pavisam kopā ir 11,12 EUR un tie pusēm sedzami vienādās daļās, proti, katrai pusei 5,56 EUR apmērā. Tā kā, iesniedzot prasības pieteikumu, ir ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR apmērā ir apmaksāti, no prasītāja valsts labā uz Civilprocesa likuma 42.panta pamata ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pirmās instances tiesā 0,86 EUR apmērā, bet no atbildētāja 5,56 EUR apmērā.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi apelācijas instances tiesā ir 1 EUR. Tā kā apelācijas sūdzība tiek noraidīta, minētie izdevumi ir sedzami prasītājam.

Līdz ar to no prasītāja par labu valstij ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,86 EUR (1 EUR + 0,86 EUR) apmērā, bet no atbildētāja 5,56 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu nosakāms 10 (desmit) dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.-434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

/pers. A/ (pirms prasītājas aizstāšanas- /pers. A1/) prasību daļā par nekustamā īpašuma /adrese/, nostiprināts /adrese/ Nr./numurs/kadastra numurs /numurs J/, ceļa servitūta izbeigšanu un apgrūtinājuma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā- **noraidīt.**

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit viens eiro un 14 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,56 EUR (piecus eiro un piecdesmit sešus centus).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,86 EUR (vienu eiro un 86 centus).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija / Konta Nr.LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316 / Saņēmēja banka: Valsts kase / Kods TRELLV22

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pēc valsts ienākumos piedzenamo tiesas izdevumu samaksas, samaksu apliecinošs dokuments nekavējoties iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2017.gada 15.decembra, Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese /paraksts/ S.Vamža

Tiesnese /paraksts/ L.Grauda

Tiesnese /paraksts/ U.Danga